

Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen, Inuit Ataqtigiit
/MAANI

**Apequt nr. 2011-164 Tunup umiarsuarnik pilersorneqarnera pillugu § 37
naapertorlugu apeqqummut akissuteqaat**

Asasara Jane Petersen

Tunup umiarsuarnik pilersorneqarnera pillugu uannut apeqqustitit sisamaasut matuma kinguliani tulleriillugit akineqarput.

1. Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat tunumi umiarsuakkut assartuussinerup tunumi innuttaasunut peqqinnarnerusumik atugaqalernissaannut qanillattuisumik?

Sikut pissutigalugit Tunu aasartinnagu umiarsuarnik tikinneqarsinnaaneq ajorpoq. Tamatuma kingunerisaanik nioqqutissat ilaat, soorlu paarnat naatitallu nutaat pisiniarfimmi tamatigut pigineqarneq ajorput, imaluunniit Islandimii timmisartukkut assartorneqartarnertik pissutigalugu nunap sinneranut naleqqiullutik akisunerusarlutik. Taamaattumik umiarsuup siulliup tikinnissaata tungaanut pisiniarfik nioqqutissat ilaannik nunguutsisinnaasarpoq.

Tamanna tunumiut angerlarsimaffiunut ulluinnarni pisiniartarnermi ilanneeriarluni ajornakusoorsinnaavoq. Taamaattumik Tunumi innuttaasut akornanni ilanneeriarluni naammagittaattoqarsinnaammat Naalakkersuisut paasilluarsinnaavaat.

Naalakkersuisulli isumaqarput, inuussutissat eqqarsaatigalugit maannakkut pilersuinerup ilusaa atorlugu innuttaasut sinnerisa peqqinnartumik inuunissaannut periarfissaasa assinginik Tunumi innuttaasut qulakkeeriffigineqartut.

2. Naalakkersuisut Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaat tunumi umiarsuarnik inuussutissatigut assartuussinermullu tunngasumik inassuteqanngilaq, tamanna sumik tunngaveqarpa?

Tunumi pilersuinerup ilusaanik misissueqqissaarnermik, kingusinnerpaamik 2011-mi ukiakkut ataatsimiinnermi agguanneqartussamik Naalakkersuisut suliaqassasut 2010-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni imm. 78-ip suliarineqarnerani aalajangiunneqarpoq. Nunat killiit avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiata Tunup pingaartumik Islandimii pilersorneqarnerani iluaqutinik akornutinillu misissuinissamik pisariaqartitsineramik piumasaqarnera tunngavigalugu taamatut aalajangiisoqarpoq. Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq piffissakilliortorujussuummat, Tunup

30. august 2011

Sagsnr. 2011-054403

Dok. Nr. 713831

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 54 10

E-mail: iaan@nanoq.gl

www.nanoq.gl

pilersorneqarnerata allamut atatillugu misissuiffigineqartussaana pissutigalugu misissueqqissaarnissaq naapertuutinningsutut naliliiffigineqarpoq.

Kiisalu ilisimatitsissutigineqassaaq, Tunup misissueqqissaarfigineqarnera naammassingajalermat, aammalu 2011-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunut agguanneqarnissaa naatsorsuutigineqarmat (aammattaaq tak. apeqqu 3-mut akissut).

3. Naalackersuisut 3. marts 2011 UPA 2011 immikkoortoq 97-mut tassa Nunat Avannarliit killiit Siunnersoqatigiiffiata kaammattuutit aalajangersagaanik Nunatsinni Naalackersuisunut, Savalimmiuni Naalackersuisunut Islandimilu Naalackersuisunut nunani avannarlerni killerni timmisartunik umiarsuarnillu angallannermi attaveqaatit pitsanngornissaanut siunertaqartumik oqallinnermi Naalackersuisut tapersiisinnaaneraput. Taassumalu saniatigut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersoqatigiiffiata 2010-mi ukiakkut kaammattuutit aalajangersagaanik (imm. 78) Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Kalaallit Nunaanni Naalackersuisut Kalaallit Nunaata Kangiata (Tunup) allatut pilersorneqarsinnaaneranut periarfissanik misissuisitseqqullugit, pilersuisussaataaernermut isumaqatigiissutip atuuttup tamatumunnga aporfissaqartitsisinnaaneramik naliliinertalimmik kissaateqartoqarpoq. Naalackersuisut tamanna iliuuseqarfigaat? Tamannalu iliuuseqarfiginiarneqarpat, qanoq Naalackersuisut siunniussaqrpat?

Naalackersuisut imm. 97-imut akissuteqaataanni takuneqarsinnaasutut suleqatigiissitamik, nunani killerni avannarlerni timmisartumik umiarsuarnillu angallannermut attaveqaatit nukittortinneqarnissaannut siunnersuusiortussamik suleqatigiissitaliortoqarnissaa Naalackersuisut tapersersorpaat. Kiisalu Naalackersuisut nalunaarutigaat, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap inassuteqaataasa atuutsinneqalertussaanaerat pissutigalugu suliassamut tassunga suliniuteqartussanik allaffissornikkut isumalluutissaqartoqanngitsoq. Tamanna pissutigalugu Naalackersuisut nalunaarutigaat, aallarnissaasussanit siunnersuummut tassunga suliniuteqartoqarnissaa utaqqineqartoq. Maannakkorpiaq suliame tassani allamik susoqanngilaq, kisiannili Naalackersuisuniit soorunami siunissami suleqatigiissitaliortoqassappat ilaasinnaanertik suli tapersersorpaat.

Imm. 78 eqqarsaatigalugu maannakkut atorfilittama siunnersuisarfik COWI suleqatigalugu Tunumi pilersuinerup ilusiligaanera misissueqqissaarfigalugu ingerlappaa. Misissueqqissaarnermi Tunumi Islandimilu soqutigisaqartut arlallit apersorneqarput, aammalu maannakkut pilersuinerup ilusaani suut ingerlalluarnersut suullu ingerlalluanninnerunersut nalunaarsorneqarput, taamatullu pitsannguinnissamut periarfissaasinnaasut taagorneqarlutik.

Nassuiaatip aggustip naanerani naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, nutserneqarlunilu naammassiguni Inatsisartunut agguanneqassaaq.

Nassuiaat tunngavigalugu suliniutissat suut ingerlanneqassanersut oqaatigissallugu suli siusippallaarpoq. Misissueqqissaarnerup taassuma inerneru inassuteqaatillu nunatsinni attaveqaatinut tamarmiusunut Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap inassuteqaatai assigalugit ilaatinneqassapput, neriutiginerporlu attaveqaatinik atalluarsinnaasunik, aningaasaqarnermi sinaakkusiussat uatsinnut atugassarititaasut

iluanni innuttaaqatitsinnut pitsaanerpaamik pilersuiffiusinnaasunik pilersitsisoqarumaartoq.

4. Naalackersuisut Assartuussineq pillugu isumalioqatigiissitaasa innersuussutigaaq sinerriak sinerlugu imaatigut angallassinermi aningaasaqarneq eqqarsaatiga-lugu Namminersorlutik Oqartussat sinerriak sinerlugu ilaasunik imaatigut angallannikkut aningaasatigut tapersiisarnertik unitsittariaqaraat, tamanna Naalackersuisut qanoq isumaqarfivaat? tamannalu Naalackersuisut isuma-qatiginngikkunukku angallannikkut assartuussinikkullu aningaasaqarneq qanoq inuiaqatigiinnut massakkumit iluaqutaasinnaaninngorlugu iliuseqarfiginiaarpat?

Sinerissami ilaasunik umiarsuarmik angallassinermut tapiisoqartarunnaarpat, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap tikkuagaa atorunnaartussaavoq. Naalackersuisulli isumaqarput, sinerriak sinerlugu umiarsuarmik angallassinermut nunarput amerlasuunik iluaqutissartaqartikkaa, taamaattumillu Naalackersuisut inassuteqaat malinniarnagu aalajangerput.

Tamatumunnga taarsiullugu Naalackersuisut aalajangerput – Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit taperserpeqarlutik – Nunap Karsia ukiunut tulliuuttunut tallimanut Arctic Umiaq Line-p amigartooruteqarnissaanut qularnaveeqqusiissasoq. Tamatuma kingorna sinerissami umiarsuarmik ilaasunik angallassineq tapiissutinik tunineqartaannassanersoq naliliiffigineqaqqissaaq.

Arctic Umiaq Line-p siunissaa pillugu suliami Naalackersuisut naliliippat, aningaasat amerlasoorsuunngitsut atorlugit ilaasartorpassuit angallanneqarnissaanut periarfissamik, ukiorpassuarni timmisartornermut taarsiullugu umiarsuarmik angallanneqarnissamik nuannarisaqartunut pilersitsisinnaasugut. Taamaattumik Arctic Umiaq Line-p ingerlanneqarnerata unitsinneqarnissaata umiarsuaatileqatigiiffiup ukiuni tallimani tulliuuttuni, umiarsuup akilersorneqarnerata naammassinissaanut angalatitsiinnarnissaanut sanilliullugu aningaasaqarnikkut sipaarutissat, Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap uppersarsimasai Naalackersuisut oqimaalutartariaqarsimavaat. Pisumi matumani Naalackersuisut naliliippat, umiarsuatta sinersortaatip ingerlatiinnarneqarnerani aningaasaqarnikkut sipaarutissat inuiaqatigiinnut iluaqutissanut nallersuunneqarsinnaanngitsut.

Umiarsuit timmisartullu angallanneri ataatsimut isigalugit ilusiliinerit, ataatsimoorlutik inuiaqatigiinnut pissarsiaqarfiunerpaasinnaasut toqqarneqartarnissaat Naalackersuisut anguniartuarpaat. Isumaqarpungali najugaqariaatsit ilusaasa, sumiiffiit isorartunerujussuat aammalu silap pissusai atukkavut pissutaallutik tamatigut timmisartumik umiarsuarmillu angallannerit annertuumik aningaasartuuteqarfiusarmata – aammattaaq ilusissamik maannakkut atukkatsinnit allaanerusumik toqqaagaluaruttaluunniit - aningaasartuuteqarfiungaatsiartarmata paasilluassallugu uatsinnut pingaaruteqartoq.

Neriuppunga matuma siuliani akissutikka Tunumi umiarsuarmik pilersuinermit eqqarsaatersuutigisannut iluaqutigiumaaritit, aammalu apeqquteqarninni qutsavigerusuppakkit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen